

Wat Inheemse Wijsheid Ons Kan Leren over Economie

English title blog: *What Indigenous Wisdom Can Teach Us About Economics*
(blog, August 18th, 2020)

**Geschreven door/ written by: Helena Norberg-Hodge – Founder & Director,
Local Futures**

Vertaald door/ translated by: Marc Dekens

De crises van de moderne wereld bevestigen wat inheemse culturen altijd hebben geweten: dat alle verschijnselen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Terwijl de Amazone - een van de meest vitale organen van de aarde - met de grond gelijk wordt gemaakt om de wereldeconomie van brandstof te voorzien, worden de longen van mensen aangevallen door een virus dat afkomstig is van verstoorde ecosystemen. En terwijl economisch beleid wordt gevoerd in Washington, Brussel of Peking, worden mensen ontworteld en worden ecosystemen duizenden kilometers verderop vernietigd.

In de afgelopen veertig jaar is het besef van onze onderlinge afhankelijkheid met de natuurlijke wereld gestaag doorgedrongen in het dominante culturele verhaal, en daarmee is er een grotere waardering ontstaan voor niet-westerse culturen en inheemse volkeren. Op vrijwel elk gebied zijn ecologische en sociaal bewuste initiatieven ontsproten aan grassroots bewegingen. Van eco-psychologie tot ecologische architectuur, van mensenrechten-campagnes tot steun voor kansarmen, mensen hebben hun wens getoond om vriendelijkere, zachtere en duurzamere manieren van leven te ontwikkelen.

In dezelfde periode is de wereldeconomie - aanvankelijk voortgestuwd door kolonialisme, slavernij en racistische genocide - echter op hetzelfde traject doorgedaan. Net zoals de kolonisatie vooral rijkdom vergaarde voor mondiale handelaren, dient de meedogenloze globalisering van de economie een steeds kleiner aantal multinationals en banken. Onder het verleidelijke mom van 'voortgang' blijft dit systeem land gebaseerde economieën van onderlinge afhankelijkheid ondermijnen en ze vervangen door anonieme en onverklaarbare wereldwijde toeleveringsketens (supply chains).

Terwijl dit systeem op roofzuchtige wijze Amazonia binnenvalt, gaat de resulterende humanitaire en ecologische tragedie over de hele wereld. Nu het regenwoud plaatsmaakt voor industriële landbouw en woestijnvorming, komen enorme hoeveelheden koolstof vrij en breekt de wereldwijde hydrologische cyclus af. Zoals Yanomami-leider Davi Kopenawa het gedenkwaardig verwoordt: "Er is maar één lucht en we moeten ervoor zorgen, want als het ziek wordt, komt er aan alles een einde."

Deze boodschap heeft onze politieke leiders nog niet bereikt. In plaats daarvan worden sommigen demagogen die sprookjes over eindeloze economische groei spuien. Hun boodschap is "uw baan hangt af van de groei van de economie, en we zullen alles doen wat nodig is om dat mogelijk te maken."

Dit kan aantrekkelijk zijn voor de groeiende groep mensen die economisch onzeker zijn gemaakt en psychologisch onzeker zijn geworden door de almachtige propaganda voor consumentisme. Gefrustreerd en verward, zijn velen kwetsbaar geworden voor de xenofobe retoriek van degenen die de schuldige wijzen naar 'groenen', linksen, immigranten, zwarte en gekleurde mensen en elke culturele 'andere' in plaats van de onbeheerste economisch casino in handen van de machtselite. In hun opzet wordt het platwalsen van de Amazone voor zijn bronnen een redelijke prijs voor ons economisch overleven.

Staatshoofden en zakenelites aan zowel de linker- als rechterkant van het politieke spectrum zijn blind gebleven voor de sociale en ecologische effecten van de wereldeconomie. Nu het systeem zich over de hele wereld heeft uitgebreid en econometrisch denken steeds nauwer gespecialiseerd is geworden, heeft bijna niemand de werkelijke kosten van globalisering ingezien.

De waarheid is dat globalisering het leven van de meerderheid niet verbetert - zelfs niet op korte termijn, laat staan op lange termijn. Van alle nieuwe inkomsten uit wereldwijde groei gaat slechts 5% daadwerkelijk naar de armste 60% van de wereldbevolking. Kijk naar de cijfers waarop het GDP (het Bruto Binnenlands Product) gebaseerd is, en de situatie is zelfs nog erger: dankzij de wereldeconomie is de meerderheid van de wereldbevolking werkelijk armer gemaakt.

In de minder geïndustrialiseerde wereld heeft het proces van 'ontwikkeling' mensen uit zelfredzame, gemeenschap gebaseerde, lokale economische systemen geduwd en naar de laagste trede van een zeer onstabiele ladder getrokken. Over het algemeen worden ze betrokken bij de productie voor het noordelijk halfrond, of het nu gaat om mono-culturele plantages of in 'sweatshop' fabrieken. Hoewel ze misschien een contant inkomen van een paar dollar per dag verdienen, hebben ze over het algemeen meer deprivatie dan in hun dorpseconomieën.

Zelfs in de zogenaamde 'rijke' landen moet de middenklasse steeds intensiever concurreren en steeds meer uren werken om het hoofd boven water te houden. Al die tijd bestoekt een propaganda-industrie hen met duizenden advertenties per dag waardoor ze zich onwaardig voelen en voortdurend verlangen naar meer.

Hoe is dit gebeurd?

In de afgelopen vijfendertig jaar hebben 'vrije handel'-verdragen, in naam van de globalisering, de macht van multinationale ondernemingen en banken om overal ter wereld dramatisch vergroot om te profiteren van goedkope arbeidskrachten en hulpbronnen. De deregulering van deze multinationals heeft in het nadeel gewerkt van banenrijke, plaatsgebonden bedrijven, omdat het heeft geleid tot overregulering, overbelasting en werkloosheid op lokaal, regionaal en nationaal niveau. Wereldwijde banken en bedrijven zijn de machtigste entiteiten ter wereld geworden en hebben als effect nationale regeringen hun marsorders gegeven.

Om deze trends te keren, moeten we de handen ineenslaan met onze inheemse broeders en zusters om brede volksbewegingen op te bouwen, verenigd in hun oproep tot heronderhandeling van handelsverdragen, dit keer met het maatschappelijk middenveld aan tafel. We moeten erop aandringen dat regeringen stoppen met het gebruik van belastingen, subsidies en regelgeving om hightech, hulpbron-intensieve industrieën te begunstigen die rijkdom en macht concentreren in de handen van mondiale monopolies, en die steun in plaats daarvan richten op meer gelokaliseerde bedrijven.

Het is van cruciaal belang om over de scheiding tussen links en rechts heen te reiken. De mensen die op Bolsonaro en Trump stemmen, doen dit grotendeels vanwege de culturele en economische marginalisatie die wordt opgelegd door economische globalisering - een proces dat veel eens zo samenhangende gemeenschappen heeft teruggebracht tot geïsoleerde binnenwateren die worden geteisterd door depressie, verslaving en werkloosheid.

Dit is het moment om nieuwe politieke verhalen aan te bieden - geïnspireerd door inheemse manieren van weten, leven en zijn - die spreken over een bloei van ecologisch gewortelde gemeenschappen en echte welvaart. Dit is het moment voor economische lokalisatie. Het is de manier waarop mensen deel kunnen uitmaken van de Cure of the Earth, de Cura da Terra, zoals inheemse volkeren dat sinds onheuglijke tijden zijn geweest.

Door lokale economieën te versterken, zorgen we ervoor dat de rijkdom binnen de gemeenschap blijft circuleren waar het lokale bedrijven en banen stimuleert, in plaats van toe te staan dat die rijkdom wordt overgeheveld naar verre zakelijke bankrekeningen. Door de afstanden tussen producent en consument te verkorten, geven we prioriteit aan gediversifieerde productie voor lokale behoeften in plaats van gestandaardiseerde exportproducten.

Op deze manier gaan we weg van monocultuur en naar diversiteit op het land. Dit is essentieel voor echt ecologisch rentmeesterschap, voor bodemherstel en voor verhoogde

productiviteit. Tegelijkertijd verminderen we onze afhankelijkheid van gecentraliseerde, van fossiele brandstoffen afhankelijke, geautomatiseerde systemen, ten gunste van het in dienst nemen van mensen en hun diverse vaardigheden. En het allerbelangrijkste: door middel van economische lokalisatie ondersteunen we langdurige, intergenerationele relaties en diepe gemeenschapsbanden - de hoekstenen van psychologische zekerheid en welzijn, zoals traditionele culturen altijd hebben geweten.

Er zijn al talloze grassroots lokalisatieprojecten, van Sao Paulo tot Sydney, die de weg voorwaarts laten zien. Van boerenmarkten en coöperaties van consumentenproducenten tot lokale zakelijke allianties en financieringsregelingen van de gemeenschap, mensen werven het weefsel van lokale onderlinge afhankelijkheid van de grond af aan opnieuw. Uit gezond verstand en oprechte intuïtie vinden ze innovatieve manieren om uit de ratrace van de consument te stappen en een lokaal leven te leiden in een menselijk tempo en op een menselijke schaal.

Deze projecten tonen aan dat we door het verkleinen en lokaliseren van economische activiteit onze ecologische impact kunnen verminderen, zinvollere relaties en middelen van bestaan kunnen creëren, onze relatie met de natuur kunnen herstellen en de verantwoordingsplicht van het bedrijfsleven kunnen vergroten. We kunnen ons opnieuw inbedden in intieme verbindingen met de complexe, levendige wereld om ons heen - een proces dat niet alleen leidt tot grotere individuele voldoening en vreugde, maar ook leidt tot wijzere, nederiger besluitvorming.

Net zoals inheemse wijsheid geworteld is in een groot aantal complexe en wederkerige interacties met de gemeenschap, het land en het water, de dieren en planten, zo maakt lokalisatie de draden van onderlinge afhankelijkheid zichtbaar die de levende wereld bij elkaar houden.

Read blog in English here: <https://www.localfutures.org/what-indigenous-wisdom-can-teach-us-about-economics/>

Read all our blogs here: <https://www.localfutures.org/blog/>